

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

محسنات معنویة (۷)

جلسه ۷۷

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنویة (الأسلوب الحکیم)

اسلوب حکیم یعنی: متکلم، مطلبی را به مخاطب بگوید که مخاطب توقع غیر آن را دارد؛ که به دو روش است:

۱- مخاطب سوالی پرسیده؛ ولی متکلم، پاسخ از سوال دیگری می دهد؛ به این دلیل که به مخاطب بفهماند، شایسته بود این سوال را بپرسی: **یسألونک عن الأهلة قل هی مواقیت للناس و الحج.**

۲- حمل کلام مخاطب، به غیر آنچه قصد مخاطب بوده؛ به این دلیل که به مخاطب بفهماند، شایسته است این معنی را قصد کنی:

قال: ثقلت إذ أتیت مرارا - قلت: ثقلت کاهالی بالأیادی

قال: طوّلت قلت: أولیت طولاً - قال: أبرمت، قلت: حبل و دادی

محسنات معنویة (تشابه الأطراف)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

که دو قسم است:

۱- معنوی: آغاز و پایان کلام، تناسب معنوی داشته باشند:

ألذ من السحر الحلال حدیثه - و أعذب من ماء الغمامة ريقه

مرکز مجاز امام صادق (ع)

۲- لفظی:

الف- آغاز جمله یا مصرع، همانند پایان جمله یا مصرع قبل باشد:

مثل نوره كمشكاة فيها مصباح المصباح في زجاجة الزجاجه كأنها كوكب دري.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ب- ابتدای هر بیت، همانند انتهای بیت قبلی باشد:

إذا نزل الحجاج أرضاً مريضة - تتبع أقصى دائها فشفاهها

شفاهها من الداء العضال الذي بها - غلام اذا هز القناة سقاها

سقاها فرواها بشرب سجالا - دماء رجال حيث مال حشاها

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv